

28. 7. 2023

ID: 116695

Služební poměr

Pravomoc služebního funkcionáře k rozhodování ve věcech služebního poměru je dána nejen v době, kdy služební poměr příslušníka bezpečnostního sboru trvá, nýbrž i v době, kdy jeho služební poměr byl již ukončen, avšak musí se jednat o nároky, které (z hlediska svého skutkového vymezení) se služebním poměrem souvisí.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 1281/2022-278 ze dne 28.4.2023)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce D. Z., narozeného dne XY, bytem v XY, zastoupeného Mgr. J.S., LL.M., MBA, advokátem se sídlem v P., proti žalované České republice - Policejní akademii České republiky v Praze se sídlem v P., zastoupené JUDr. J.T., advokátem se sídlem v P., o 3 618 726,10 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 48 C 17/2020, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. listopadu 2021, č. j. 62 Co 231,232/2021-232, tak, že dovolání žalobce proti výroku II. usnesení městského soudu se odmítá. Usnesení městského soudu se mění tak, že rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 19. 4. 2021, č. j. 48 C 17/2020-136, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 19. 5. 2021, č. j. 48 C 17/2020-151, a opravného usnesení ze dne 23. 7. 2021, č. j. 48 C 17/2020-184, se ve výrocích I., III., IV. a V. zrušuje, řízení se v tomto rozsahu zastavuje a věc bude po právní moci tohoto usnesení v rozsahu, v němž byl zrušen rozsudek obvodního soudu ve výroku I., postoupena policejnímu prezidentu Policie České republiky.

Z odůvodnění:

1) Žalobce se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 27. 1. 2020 domáhal po žalované zaplacení částky 3 618 726,10 Kč spolu s úrokem z prodlení, který vyčíslil. Žalobu odůvodnil tím, že byl rektorem Policejní akademie ČR jmenován dne 3. 12. 2013 děkanem Fakulty XY s účinností od 1. 1. 2014. Žalobce měl za to, že mu od 1. 1. 2014 vznikl u žalované pracovní poměr. Následně byl rozhodnutím rektora žalované ze dne 24. 9. 2015 odvolán z funkce a byla mu oznámena organizační změna, kterou bylo zrušeno služební místo žalobce v organizační struktuře žalované. Proti rozhodnutí o odvolání z funkce děkana se žalobce soudně bránil a rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 210/2019-29 ze dne 26. 11. 2019, který nabyl právní moci dne 27. 11. 2019, byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2019, č. j. 6 A 187/2015-88, a rozhodnutí rektora žalované ze dne 24. 9. 2015. Žalobce dále tvrdil, že jeho „pracovní poměr na pozici děkana“ nadále trval, dostavil se proto dne 28. 11. 2019 na pracoviště pro projednání dalšího výkonu práce, ale nebyl vpuštěn do budovy, nikdo s ním nekomunikoval. Protože žalovaná nepřidělovala žalobci práci, žalobci náleží náhrada mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělků. Žalobci nebyla přidělována práce nejméně v měsících říjnu 2015 až prosinci 2019 a také 4 dny v měsíci září 2015 a 19 dní v lednu 2020.

2) Obvodní soud pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 19. 4. 2021, č. j. 48 C 17/2020-136, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 19. 5. 2021, č. j. 48 C 17/2020-151, a opravného usnesení ze dne 23. 7. 2021, č. j. 48 C 17/2020-184, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 886 944 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení (výrok I.), zamítl žalobu co do částky 2 731 782,10 Kč s příslušenstvím (výrok II.), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.), že

žalobce je povinen zaplatit soudní poplatek 136 607 Kč na účet soudu (výrok IV.) a že žalovaná je povinna zaplatit soudní poplatek 44 330 Kč na účet soudu (výrok V.). Dovodil, že žalobce působil u žalované od 1. 1. 2007 jako akademický pracovník zařazený na služebním místě rada na Ústavu policejně bezpečnostních studií, Katedře XY, dne 3. 12. 2013 byl jmenován s účinností od 1. 1. 2014 děkanem Fakulty XY na čtyřleté funkční období do 31. 12. 2017, dnem 1. 1. 2014 byl ustanoven na služební místo vrchní rada na Fakultě XY, kdy byl jmenován do služební hodnosti vrchní rada a byl zařazen do 10. platové třídy a 7. platového stupně, dnem 1. 11. 2014 mu byl přiznán celkový služební příjem 50 450 Kč, když nejpozději k tomuto datu byl žalobce zařazen na služebním místě děkana na Fakultě XY. Rozhodnutím ze dne 24. 5. 2015 byl žalobce z funkce děkana odvolán a následně bylo služební místo žalobce v organizační struktuře žalované k 1. 11. 2015 zrušeno, žalobce byl tak zařazen do zálohy pro služebně nezařazené, odkud byl dne 22. 11. 2015 ministrem vnitra vyjmut a služebně zařazen na Ministerstvu vnitra. Plat žalobce činil od 23. 11. 2015 do 31. 3. 2016 částku 49 350 Kč a od 1. 4. 2016 do 14. 7. 2016 částku 51 750 Kč, žalobci byly uděleny odměny 35 000 Kč, 25 000 Kč a 40 000 Kč. Dne 14. 7. 2016 byl žalobce na vlastní žádost propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR a ke dni 15. 7. 2016 byl jmenován do funkce ředitele Institutu pro XY. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2019 bylo zrušeno rozhodnutí rektora o odvolání žalobce z funkce děkana pro nepřezkoumatelnost, usnesením ze dne 28. 2. 2020 rektor řízení o odvolání žalobce z funkce děkana zastavil, neboť žalobce ke dni 14. 7. 2016 dobrovolně ukončil svůj služební poměr a pozbyl tím i statut děkana a akademického pracovníka. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2021 byla žaloba žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítnuta. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že „služební vztah žalobce jmenováním do funkce děkana zůstal zachován a nijak se neměnil, žalobce i nadále vázal jeho služební poměr, pouze se vázal k výkonu děkana na dané vysoké škole, ačkoliv následně došlo k převodu žalobce na jiné služební zařazení, mezi žalobcem a žalovanou nemohl vzniknout pracovněprávní vztah, z něhož by mohlo dojít aplikací § 208 zákoníku práce k plynutí náhrady mzdy z důvodu, že žalovaná nepřidělovala žalobci práci, jelikož žalobce pobíral plat na svém služebním zařazení. Situace se však změnila s okamžikem, kdy skončil služební poměr žalobce, došlo k modifikaci příslušných předpisů, zejména zákoníku práce, který předpokládá jiné, další varianty skončení pracovněprávního vztahu.“ Dovodil, že „jelikož funkce děkana u žalobce fakticky trvala, ačkoliv služební poměr žalobce byl ukončen, vznikl dnem následujícím po zániku služebního poměru bez dalšího faktický pracovněprávní vztah mezi žalobcem a žalovanou, který by jinak vznikl již jmenováním žalobce do funkce děkana, pokud by jej k žalované nevázal již služební poměr“. Žalobci proto přisoudil odpovídající „náhradu mzdy“ za dobu od 5. 7. 2016 do 31. 12. 2017 z důvodu překážek v práci na straně žalované.

3) K odvolání žalované Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. 11. 2021, č. j. 62 Co 231,232/2021-232, rozsudek soudu prvního stupně ve znění doplňujícího usnesení ze dne 19. 5. 2021 a opravného usnesení ze dne 23. 7. 2021 ve výrocích I., III., IV a V zrušil, řízení v tomto rozsahu zastavil s tím, že věc bude postoupena rektorovi Policejní akademie České republiky v Praze (výrok I.), a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 63 500 Kč k rukám advokáta JUDr. Jana Tryzny (výrok II.). Dovodil, že úvaha soudu prvního stupně o tom, že mezi účastníky došlo po skončení služebního poměru ke vzniku tzv. faktického pracovního poměru, nemůže být namísto za situace, kdy žalobce fakticky funkci děkana po svém odvolání nevykonával. Jmenováním žalobce do funkce děkana Fakulty XY se na jeho služebním poměru nic nezměnilo, žalovaná přizpůsobila výkon služebního poměru vzniklé situaci a potřebě, kdy žalobce byl z rozhodnutí rektora vysoké školy a současně služebním funkcionářem jmenován na pozici děkana Fakulty XY. Žalobce po celou dobu služebního poměru plat pobíral. Představa žalobce, že mu vznikl pracovní poměr na základě jmenování do funkce děkana, je lichá, neboť vztah účastníků byl dán a vymezen existencí služebního poměru s tím, že výkonem služby se nadále rozuměla vzdělávací činnost. Odvolací soud uzavřel, že domáhá-li se žalobce náhrady platu s tvrzením, že mu žalovaná nepřidělovala práci nejméně v měsících říjnu 2015 až prosinci 2019 a také 4 dny v měsíci

září 2015 a 19 dní v lednu 2020, pak služební zákon rozhodování o příslušnicích bezpečnostních sborů svěřuje služebním funkcionářům. Pravomoc služebního funkcionáře jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru je dána i pro nároky s existencí či zánikem služebního poměru související, a to i v případech, kdy služební poměr skončil. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že rozhodování o nároku žalobce na doplatek platu ze služebního poměru žalobce, kterého se domáhá, zákon v rámci občanského řízení sporného nesvěřuje soudům.

4) Proti tomuto usnesení odvolacího soudu (a to „v celém jeho rozsahu“) podal žalobce dovolání. Namítá, že „odvolací soud svým usnesením vybočil z ustálené judikatury“. Za správné považuje názory soudu prvního stupně. Odkazuje na právní názory vyjádřené v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7As 66/2010-119, a dále na č. [415/2004](#) Sb. NSS, č. 905/2006 Sb. NSS, č. 1717/2008 Sb. NSS, č. 1981/2010 Sb. NSS a č. 2484/2012 Sb. NSS, a usnesení Ústavního soudu č. [3/1993](#) Sb. ÚS a č. [15/1995](#) Sb. ÚS. „Argumentace uvedená v rozhodnutí odvolacího soudu, že služební zákon rozhodování o příslušnicích bezpečnostních sborů svěřuje služebním funkcionářům, je lichá, neboť na řešenou věc nedopadá. Ani tvrzení, že pravomoc služebního funkcionáře jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru je dána i pro nároky s existencí či zánikem služebního poměru související, a to i v případech, kdy služební poměr skončil, nemůže v kontextu věci obstát, neboť na ni nedoléhá.“ Dovolatel tuto argumentaci považuje za nesprávnou. „Odvolací soud fakticky vysílá vztah děkana a žalované po skončení služebního poměru do právního vakua.“ Žalobce je tedy toho názoru, že „v souladu s ustálenou judikaturou o náhradě jeho platu může rozhodnout soud“. Navrhl, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a aby ve věci rozhodl tak, že rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje.

5) Žalovaná ve vyjádření k dovolání poukázala na nedostatečné vymezení dovolacího důvodu žalobcem a navrhla, aby dovolací soud dovolání odmítl; pro případ, kdy by dovolací soud seznal, že dovolání je přípustné, navrhla jeho zamítnutí, ztotožňujíc se se závěrem o nedostatku pravomoci soudu.

6) Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací [§ 10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

7) Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

8) Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

9) Žalobce napadl dovoláním usnesení odvolacího soudu „v celém rozsahu“ (tedy i ve výroku II. o náhradě nákladů řízení); dovolání proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení není přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř., podle nějž není dovolání přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení.

10) Nejvyšší soud proto dovolání žalobce proti tomuto výroku podle ustanovení § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

11) V projednávané věci bylo zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího

soudu – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. – nepodléhá), že žalobce působil u žalované od 1. 1. 2007 jako akademický pracovník zařazený na služebním místě rada na Ústavu policejně bezpečnostních studií, Katedře XY, dne 3. 12. 2013 byl jmenován s účinností od 1. 1. 2014 děkanem Fakulty XY na čtyřleté funkční období do 31. 12. 2017, dnem 1. 1. 2014 byl ustanoven na služební místo vrchní rada na Fakultě XY, kdy byl jmenován do služební hodnosti vrchní rada a byl zařazen do 10. platové třídy a 7. platového stupně, dnem 1. 11. 2014 mu byl přiznán celkový služební příjem 50 450 Kč, když nejpozději k tomuto datu byl žalobce zařazen na služebním místě děkana na Fakultě XY. Rozhodnutím ze dne 24. 5. 2015 byl žalobce z funkce děkana odvolán a následně bylo služební místo žalobce v organizační struktuře žalované k 1. 11. 2015 zrušeno, žalobce byl tak zařazen do zálohy pro služebně nezařazené, odkud byl dne 22. 11. 2015 ministrem vnitra vyjmut a služebně zařazen na Ministerstvu vnitra. Plat žalobce činil od 23. 11. 2015 do 31. 3. 2016 částku 49 350 Kč a od 1. 4. 2016 do 14. 7. 2016 částku 51 750 Kč, žalobci byly uděleny odměny 35 000 Kč, 25 000 Kč a 40 000 Kč. Dne 14. 7. 2016 byl žalobce na vlastní žádost propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie ČR a ke dni 15. 7. 2016 byl jmenován do funkce ředitele Institutu pro XY. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2019, č. j. 1 As 210/2019-29, bylo zrušeno rozhodnutí rektora o odvolání žalobce z funkce děkana pro nepřezkoumatelnost, usnesením ze dne 28. 2. 2020 rektor řízení o odvolání žalobce z funkce děkana zastavil, neboť žalobce ke dni 14. 7. 2016 dobrovolně ukončil svůj služební poměr. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 24. 2. 2021, č. j. 10 A 41/2020-34, byla žaloba žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítnuta.

12) V projednávané věci tak (mimo jiné) závisí napadené usnesení odvolacího soudu na vyřešení otázky hmotného práva, zda funkce děkana fakulty policejní vysoké školy může být vykonávána pouze v pracovním poměru k této státní vysoké škole, anebo též ve služebním poměru podle zákona č. [361/2003](#) Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Vzhledem k tomu, že tato otázka nebyla doposud v rozhodovací praxi dovolacího soudu řešena, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

13) Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání žalobce proti výroku I. usnesení odvolacího soudu není důvodné.

14) Výše uvedenou otázku je třeba řešit podle zákona č. [361/2003](#) Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o služebním poměru“), a dále podle zákona č. [111/1998](#) Sb. o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“).

15) Zákon o služebním poměru upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu (dále jen „příslušník“), jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby (dále jen „služební vztahy“) – srov. ustanovení § 1 odst. 1 zákona o služebním poměru. Výkonem služby se pro účely tohoto zákona mimo jiné rozumí činnost ve vzdělávacích, technických a účelových zařízeních, která pro výkon služby zabezpečují přípravu příslušníků [§ 1 odst. 4 písm. d) zákona o služebním poměru]. Služební poměr se zakládá rozhodnutím služebního funkcionáře příslušného bezpečnostního sboru (§ 17 odst. 1 věta první zákona o služebním poměru). Služební poměr skončí a) zrušením ve zkušební době (po novele zákonem č. [247/2017](#) Sb.), b) uplynutím doby určité, c) propuštěním, d) úmrtím nebo prohlášením za mrtvého, e) dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž příslušník dovršil věku 65 let (§ 41 zákona o služebním poměru).

16) V teorii, ani v soudní praxi, nejsou pochybnosti o tom, že funkce děkana fakulty veřejné vysoké školy je veřejnou funkcí (srovnej bod 73. odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, sp. zn. 7 As 66/2010, z teoretických prací potom viz Prokoš M., Akademičtí pracovníci a funkcionáři veřejných vysokých škol, Právník, roč. 2021, č. 10, str. 871). Neexistuje rozumný důvod,

aby bylo jinak nahlíženo na postavení děkana fakulty státní vysoké školy, kterou je též Policejní akademie České republiky jako policejní vysoká škola (§ 2 odst. 7 a Příloha 2, zákona o vysokých školách). Tento závěr však odpověď na položenou otázku bez dalšího nepodává, neboť, jak vyplývá z ustanovení § 95 odst. 10 zákona o vysokých školách, v případě obsazení míst akademických pracovníků policejní vysoké školy příslušníky Policie České republiky (dalších bezpečnostních sborů - po novele zákonem č. [137/2016](#) Sb.) ve služebním poměru se jejich služební poměr nemění; pakliže je děkan fakulty policejní vysoké školy jmenován z řad akademických pracovníků ve služebním poměru, zůstává otázka pracovního/ služebního poměru děkana otevřena.

17) Žádný zákon především nespojuje s aktem jmenování příslušníka bezpečnostního sboru (akademického pracovníka) děkanem státní vysoké školy důvod skončení služebního poměru; zákon o vysokých školách tuto otázku neupravuje vůbec, k důvodům zániku služebního poměru v zákoně o služebním poměru srov. již citované ustanovení § 41 tohoto zákona. Navíc, jak vyplývá i ze shora zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu (ze dne 24. 11. 2011, sp. zn. 7 As 66/2010), rozhodnutí rektora ve věci návrhu na jmenování děkana je rozhodnutím ve věci veřejného subjektivního práva kandidáta na děkana (práva na přístup k veřejné funkci, zde konkrétně práva na to být do veřejné funkce jmenován či naopak nejmenován za splnění zákonných podmínek a zákonem předepsaným postupem) a jako takové podléhá soudní kognici ve správním soudnictví v řízení podle soudního řádu správního. Byť nelze na rozhodování rektora ve věci jmenování děkana bez dalšího nahlížet jako na rozhodování prvoinstančního správního orgánu, které může být korigováno orgánem odvolacím, a v této věci tedy v první a jediné instanci rozhoduje rektor vysoké školy a soudní ochrana je možná cestou žaloby proti jeho rozhodnutí postupem podle § 65 a násl. s. ř. s., jde vždy o rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho (rozuměno kandidáta na děkana) práva nebo povinnosti, a tedy pouze v tomto rozsahu (tedy v rozsahu, ve kterém bylo rozhodnuto) je také závazné. Byť uvedené závěry byly činěny ve vztahu k otázce charakteru jmenování děkanem fakulty veřejné vysoké školy, lze je podle přesvědčení dovolacího soudu aplikovat i na problematiku jmenování děkanem fakulty státní vysoké školy (srov. zejména body 45, 47, 73 a 74 zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu), i když akt jmenování (podle zákona o vysokých školách) je činěn v rámci služebního poměru kandidáta na funkci děkana. Pakliže tedy obsahem rozhodnutí rektora o jmenování děkanem není (a nemůže být) výrok, z něhož by bylo možno dovodit suspendaci či dokonce zánik služebního poměru, není možno [s ohledem na rozsah jeho závaznosti (srov. ustanovení § 73 odst. 2 zákona č. [500/2004](#) Sb., správní řád)] takový závěr z rozhodnutí učinit.

18) Byť je možno připustit správnost úvahy dovolatele, že funkce děkana fakulty státní vysoké školy může být vykonávána (stejně jako funkce děkana fakulty veřejné vysoké školy) v pracovním poměru [byť uvedené ve vztahu k veřejné funkci není zcela obvyklé (srov. Bělina M., Drápal L. a kol., Zákoník práce, 3. vydání 2019, C. H. BECK str. 55, str. 838)], založeném jmenováním podle ustanovení § 33 odst. 3 písm. a) zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, může se tak stát pouze v případech, kdy není k výkonu funkce děkana fakulty státní vysoké školy jmenován příslušník bezpečnostního sboru (Policie České republiky), jak tomu bylo v tomto případě.

19) Lze tedy uzavřít, že funkce děkana fakulty policejní vysoké školy může být vykonávána ve služebním poměru podle zákona č. [361/2003](#) Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a - není-li do funkce děkana jmenován příslušník Policie České republiky (a od 1. 9. 2016 též dalších bezpečnostních sborů) ve služebním poměru - též v pracovním poměru.

20) Dovolací soud tak souhlasí se závěrem soudů, že žalobce, který byl do této funkce jmenován jako příslušník Policie České republiky, vykonával funkci děkana Fakulty XY Policejní akademie České republiky ve služebním poměru k žalované, nikoliv jako zaměstnanec v pracovním poměru. Z tohoto pohledu je závěr odvolacího soudu správný.

21) V rozhodovací praxi dovolacího soudu dále není pochyb o tom, že zákon č. [361/2003](#) Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, komplexně upravuje služebně právní vztahy vyplývající - mimo jiné - ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky (dále též jen „příslušníka bezpečnostního sboru“). Řízení ve věcech služebního poměru upravuje zákon č. [361/2003](#) Sb. tím způsobem, že ve věcech služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů jednájí a rozhodují jménem státu služební funkcionáři, jimiž jsou nadřízený ředitel bezpečnostního sboru, ředitel bezpečnostního sboru a osoby pověřené rozhodováním ve věcech služebního poměru (srov. § 2 cit. zákona).

22) Pravomoc služebního funkcionáře jednat a rozhodovat ve věcech služebního poměru je dána nejen pro věci vzniku, změny či zániku služebního poměru, ale i pro nároky s existencí či zánikem služebního poměru související, a to i v případech, kdy služební poměr skončil (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 1998, sp. zn. 2 Cdon 949/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod publikačním číslem 162/1998, pro poměry zákona č. [361/2003](#) Sb. potom usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2014, sp. zn. 21 Cdo 489/2014); pouze ustanovení 77 odst. 9 cit. zákona zakládá výlukou z obecné procesní úpravy řízení ve věcech služebního poměru svěřených jinak služebnímu funkcionáři, a v uvedených typech řízení zakládá přímou pravomoc soudu v občanském soudním řízení (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. 21 Cdo 2686/2015).

23) Z uvedeného přehledu vyplývá, že pravomoc služebního funkcionáře k rozhodování ve věcech služebního poměru je dána nejen v době, kdy služební poměr příslušníka bezpečnostního sboru trvá, nýbrž i v době, kdy jeho služební poměr byl již ukončen, avšak musí se jednat o nároky, které (z hlediska svého skutkového vymezení) se služebním poměrem souvisí.

24) Podstatné tak je především posouzení, zda žalobou uplatněné nároky vyplývají ze služebního poměru příslušníka bezpečnostních sborů [tedy mají časový, místní a zejména věcný (vnitřně účelový) poměr k výkonu služby - srovnej též odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2023, sp. zn. 21 Cdo 3024/2022].

25) Toto posouzení musí vyplývat z vylíčení skutkového děje tak, jak je obsažen v žalobě, resp. v dalších podáních žalobce; tím je dán sporu jeho skutkový rámeček, jímž je soud vázán [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1934/2001, jenž byl uveřejněn ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod publikačním číslem 78/2004, a zde vyjádřený právní názor, že nárok uplatněný žalobou, popř. vzájemnou žalobou je vymezen vylíčením rozhodujících skutkových okolností a žalobním návrhem (petitem), přičemž právní kvalifikace nároku (je-li v žalobě uvedena) není pro soud závazná].

26) Úvahy žalobce prezentované v žalobě, resp. v jejím doplnění (vyjádření) podáním ze dne 5. 6. 2020, vztahující se k následkům jmenování (ustanovení) do funkce děkana fakulty státní vysoké školy, jsou jeho právním názorem (právním hodnocením uplatněného nároku), jímž není soud vázán, a stejně tak není vázán těmi úvahami žalobce, které se vztahují k otázce právního posouzení nároku jakožto nároku na náhradu platu v důsledku existence překážek v práci na straně zaměstnavatele.

27) Tvrzení, jimiž je soud vázán, pak se zužují na stav, že žalobce byl jakožto akademický pracovník - příslušník bezpečnostního sboru - jmenován (ustanoven) ke dni 1. 1. 2014 do funkce děkana Fakulty XY Policejní akademie České republiky, že dne 24. 9. 2015 byl rozhodnutím rektora z této funkce odvolán, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2019, sp. zn. 1 As 210/2019, bylo výše uvedené rozhodnutí rektora zrušeno a že v důsledku odvolání žalobci vznikla majetková újma v žalované výši, spočívající ve ztrátě příjmu, kterého by dosáhl, pakliže by k odvolání nedošlo.

28) Pakliže je však správný závěr dovolacího soudu, že žalobce funkci děkana Fakulty XY Policejní akademie České republiky vykonával ve služebním poměru (srov. body 16. - 18. odůvodnění tohoto

rozhodnutí), došlo odvoláním z funkce děkana k zásahu do služebního poměru žalobce a veškeré nároky z tohoto odvolání je třeba řešit [s výjimkou nároků, vyplývajících z ustanovení § 77 odst. 9 zákona o služebním poměru (viz bod 17. tohoto odůvodnění), o které však ve věci nejde] podle zákona o služebním poměru, včetně pravomoci příslušného orgánu k jejich rozhodování.

29) Závěr odvolacího soudu o nedostatku pravomoci soudu v této věci je tak správný.

30) Dovolací soud pouze podle ustanovení § 243d odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil rozhodnutí odvolacího soudu ve výroku o určení orgánu, příslušnému o nároku rozhodnout, neboť na prvním místě (jako ředitel bezpečnostního sboru – srov. § 1 odst. 2 zákona o služebním poměru) jedná a rozhoduje jménem státu ve věcech služebního poměru příslušníků Policie České republiky (srov. § 2 odst. 1 zákona o služebním poměru) policejní prezident.

31) S ohledem na výsledek rozhodnutí pak není podstatný zjevný omyl odvolacího soudu při označení žalované; žalovaná jako státní vysoká škola (srov. ustanovení § 2 odst. 7, Příloha 2 zákona o vysokých školách) je organizační složkou státu (srov. ustanovení § 95 odst. 1 zákona o vysokých školách) a jako taková není právnickou osobou (srov. ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích). Pakliže je však ze žaloby zcela jednoznačné, že žalobce označuje žalovanou jakožto svého „zaměstnavatele“ (státní vysokou školu), je logický rozpor mezi skutkovým tvrzením a označením žalované odstranitelný (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2012, sp. zn. 31 Cdo 2847/2011, které bylo uveřejněno ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek pod publikačním číslem 72/2012, anebo ve vztahu k státu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2015, sp. zn. 21 Cdo 204/2015), což se promítlo pouze v označení žalované v záhlaví tohoto usnesení.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)